

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הערבית לדוברי עברית
ועולם הערבים והאסלאם

שיח בין אישי בערבית דבורה חלק ג'

ערכה: סיגל שובל והילין זעריר

תוכן עניינים

3.....אלמאכילאת ו(א) למשרובאת.

21.....א(ל) טנע ואסתאב (א) למהן.

26.....אלארקאם.

37.....אלמלאפס.

44.....אלאלואן.

אֲלֵמָאֲכֹלָאֵת וְ(א) לְמִשְׂרֹבָאֵת - מאכלים ומשקאות

קישורים לחומרי העשרה:

[שוק הירקות](#)

[תעלם ותכלם-מאכלים ומשקאות](#)

[תעלם ותכלם- בשוק הירקות](#)

[מצגת יחידת הוראה מאכלים ומשקאות- אתר מפמר](#)

- הקניית אוצר מילים, חשיפה למשפטים ולטקסטים לצורך שיח בנושא מאכלים ומשקאות.
- שימוש בפעלים בהווה.
- חשיפה ויצירה של משפטי שלילה.

תרגומה	אופן כתיבתה בערבית	המילה
הוא אכל, אכלתי אני אוכל/ת	*أكل, أكلت باكل	אפל, אפֿלֿת באפל
הוא שתה / אני שותה	*شرب / شرب	שָׁרַב / בְּשָׁרַב
ארוחת בוקר: קפה, חלב, תה, סוכר, שוקו, לחם, גבינה, חמאה, דבש, מיץ תפוזים.	فطور: *قهوة, *حليب, شاي, سكر, شوكو, خبز, جينة, زبدة, عسل, عصير برتقال / بردقان	פֿטוּר: קֶהוּה, חֵלִיב, שֵׁאִי, סִכָּר, שׁוֹפּוֹ, ח'בֿז, ג'בֿנה, זֶבְדָה, עֶסֶל, עֶסִיר בְּרֶתְקָאֵל / בְּרֶדְקָאֵן
פירות: תפוחים, בננות, אגסים, אבטיחים, לימונים, משמשים, ענבים, תותים, תפוזים, אפרסקים, קלמנטינות, שזיפים, תאנים	فواكه: تفاح, موز, انجاص, بطيخ, ليمون, مشمش, *عنب, *توت, بردقان, خوخ, مندلينا, برقوق, تين	פּוּאֶכָה: תִּפּוֹאֵחַ, מוֹז, נְג'אֵס, בְּטִיַח', לִימוֹן, מִשְׁמֵשׁ, עֵנַב, תוֹת, בְּרֶדְקָאֵן, ח'זח', מְנְדִלִינָא, בְּרֶקוּק, תִּין
ירקות: עגבניות, מלפפונים, פלפלים, בצלים, גזרים, תפוז"א, קישואים, כרוב, חסה, פטרוזיליה	خضرة: بندورة, خيار, فليفلة) فلفل, بصل, جزر, بطاطا, كوسا, ملفوف, خسّ, بقدونس	ח'זְרָה: בְּנְדוּרָה, ח'יָאר, פְּלִיפְלָה (פְּלֶפֶל), בְּסֵל, ג'זֶר, בְּטָאטָא, כּוּסָא, מְלֶפּוֹף, ח'ס', בְּקֶדוּנְס
שמן, שמן זית	*زيت, زيت زيتون	זֵית, זֵית זַתוֹן
טעים	زاعي	זַאכִי

נחכי ערבי

מרחבא נא נדין. סבאח (א) לח'יר.

מרחבתין נא סמיר. סבאח (אל) נ'ור. כיה אנת?

אנא מניח. חלקת שערי (א) ליום- עשאן (א) לעיד

נעימן נא סמיר. מאפיש מדרסה אליום?

ינעם עליכ נא נדין. לא אליום מאפיש מדרסה
עשאן (א) לעיד.

אנא בסאעד אמ'י פי (א) למטבח!
תפנ'ל תעאל ופל מענא!

שפרן. יסלמו אידיכ!

ואידיכ.

פלמאת ג'דידה

חלקת שערי- הסתפרתי

עשאן- בגלל

בסאעד- עוזר/ת

תעאל- בוא

תאכל-תאכל

מג'אמלאת

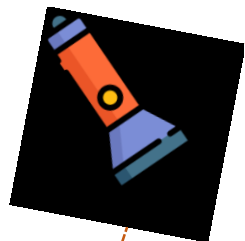
הברכה: נעימן- תהנה (לאדם שהסתפר)

התשובה לברכה: ינעם עליכ

מילת נימוס: תפנ'ל- בבקשה הכנס

הברכה- יסלמו אידיכ- יבורכו ידיך

התשובה לברכה- ואידיכ- וידיך

- שמות הירקות והפירות הם לקבוצה ולא לפרי או לירק בודד.
- כאשר רוצים לציין פרי או ירק בודד מוסיפים הא הנקבה (תא מרבוטה) למילה, לדוגמה:

תפוח - תפֿ אַחַה מספר תפוחים - תפֿ אַח

- כאשר שם הפרי או הירק מסתיים בהא או ב-אלף, נוסיף את המילה "תפֿ" לפני שם הפרי או הירק; לדוגמה:

תפֿ ת בַּנְדוּרָה - עגבניה אחת.

זמן תרבות....

קראו את הפתגם:

בְּפָרָא פִּי (א) לְמִשְׁמֵשׁ - מחר בקטיף המשמש
הכוונה היא לדבר שבאופן ודאי אינו יכול להתבצע מכיוון
שתקופת הקטיף של המשמש קצרה מאוד

1. הכינו תוצר המתייחס לפתגם והציגו אותו בכיתה .
(כרזה, מצגת, סיפור אישי המתקשר לפתגם, איור ועוד..)

הטיית הפועל אוהב

אני אוהב	<u>אנא בְּתֵב</u> "
אתה אוהב	<u>אַתָּה בְּתֵתֵב</u> "
את אוהבת	<u>אַתָּת בְּתֵתֵב י</u> "
הוא אוהב	<u>הוּא בְּיֵתֵב</u> "
היא אוהבת	<u>הִיא בְּתֵתֵב</u> "
הם אוהבים	<u>הֵם בְּיֵתֵב ו</u> "

2. השלימו את הטבלה שלפניכם

תרגום לעברית	לא אוהב (שלילה)	אוהב (חיוב)
	אנא מא בחב" אאכל ג'בנה.	אנא בחב" אאכל ג'בנה.
		אנת בתחב" תאכל מוז.
		אנת בתחב"י תאכלי תפ"אח.
		דני ביחב" יאכל בנדורה.
		מירה בתחב" תאכל סלטת פואקה.
		א(ל)ת"לאמיז ביחב"ו יאכלו בט"יח'.

אנא בחב" אאכל סלטת ח'קרה
והקבו. בחב" אשרב מי".

אנא בחב" אאכל בידה מקל'ה,
סלטת חס" והקבו מע זבדה.
בנחב" אשרב עסיר ברתקאל.

אנא בחב" אאכל בידה ובגדורה
מע שאי.

אנא בחב" אשרב קהנה. בחב"
אאכל הקבו מע בידה וג'בנה
וחס".

נחנא בנאכל סלטה ובג'שרב
עסיר (אל)ר'מ'אן.

בלמאת ג'דידה

ר'מ'אן-רימונים

מי"-מים

שוו בתחב"ו תאכלו?

3. תרגמו לערבית

- אני אוהב לשתות תה. _____
- יש לי ענבים בתיק שלי. _____
- בביתי יש תפוחים, בננות ואגסים. _____
- הלחם על השולחן. _____
- הוא אוהב לאכל חביתה. _____
- אתה לא אוהב לשתות חלב. _____
- קפה עם חלב. _____

4. משימת הערכה

- הכינו לעצמכם ארוחת בוקר הכוללת דברים שאתם אוהבים לאכול.
- צלמו אותה וספרו מה רואים בתמונה/בסרטון.
- הקליטו או הסריטו את עצמכם, ושלחו להערכת המורה.
- הציגו את התוצר בפני חבריכם לכיתה.

שיר: שוק הירקות

אבוי סאָהב זיך אָן פֿי (אל) ס״וק.

פלימאת ג'דידה

בד"כ - רוצה

אשתרא - קנה

פילו - קילו

ע'אלי - כבד

ח'ד - קח

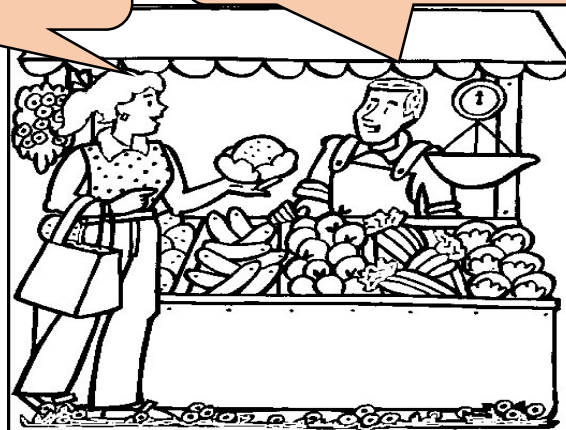
מסארי - כסף

קד"ש? - כמה

מרתבתין
בד"י אשתרי ח'דרה.

מרתבא, אהלן וסהלן
שוו בד"כ תשתרי?

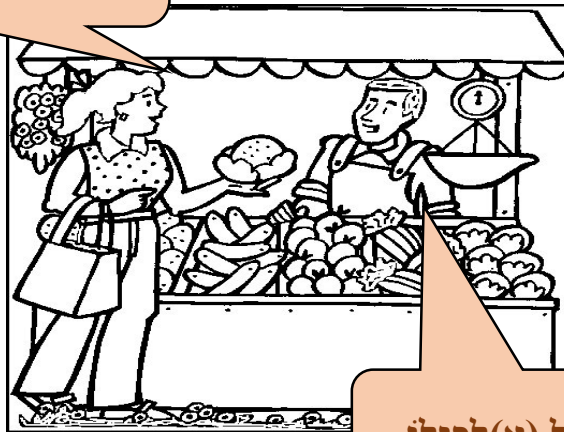

פיה בטאטא ופיה בנדורה, פיה
בתנג'אן (חצילים) ופיה פלפל
אחמר ואח'זר.
אליום כל אשי רח'יס- שו בד'כ?

אעטיני פילו בנדורה, ופילו
ח'יאר. אעטיני כמאן פלפל
אחמר וראס בס'ל!

קד'יש (א) למלפוף?

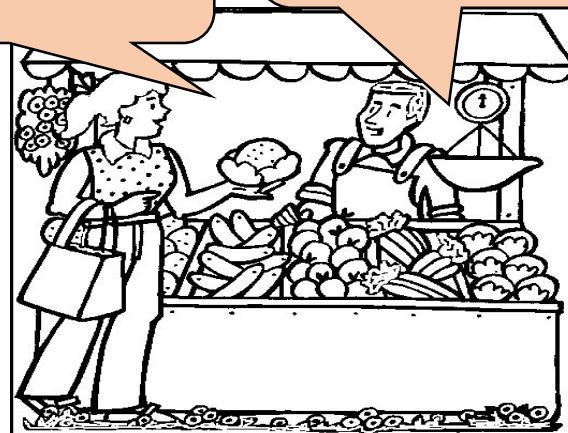

ח'מס שיקל (א) לפילו.

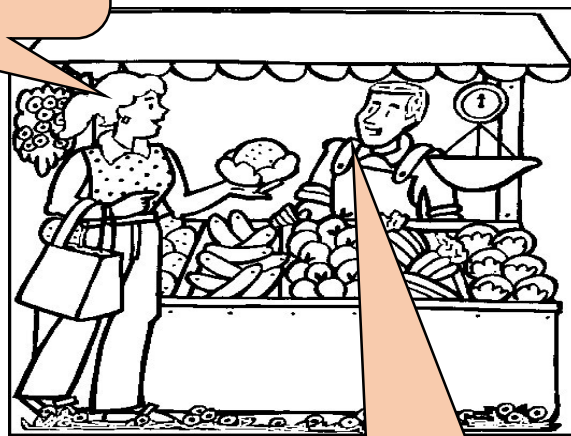

האדא ע'אלי פת'יר!

לא, (א)למלפוף מ'ש ע'אלי.
ח'די (א)למלפוף בארבע
שיקל.

אעטיני פילו מן (א)למלפוף פמאן.
תפד'ל! ח'ד (א)למסארי.

שפרן!!

5. סדרו את המשפטים בהתאם לרצף הנכון לדו-שיח בין הקונה למוכר בשוק:

תפד"ל ח'ד עשרין שקל. שקרו.	
פיה בטאטא ופיה בנדורה.	
אליום כל" אשי רח'יס (זול) - שו בד"כ?	
בד"י אעמל סלטת ח'דרה כבירה (א) ליום.	
בנדורה, ח'יאר ובסל בס" בעשרין שקל.	
אעטיני כילו בנדורה, וכילו ח'יאר ובסל כמאן.	
סבאח (א) לח'יר, אהלן וסהלן, תפד"לי.	
אהלן, בד"י אשתרי ח'דרה (א) ליום.	

אוצר מילים: מאכלים ומשקאות (ארוחת צהריים
וערב)

תרגומה	אופן כתיבתה בערבית	המילה
ארוחת צהריים: דגים, מרק, בשר, עוף, סלט ירקות, צ'יפס, אורז, מקרוני, שניצל, כבאב, מים קרים.	غداء: سمك, مرقة / شوربة, لحمة, جاج, سلطة خضرة, بطاطا مقلية, رزّ, معكرونة, شنيتسل, كباب, ميّ باردة	ע'דא: סמכ, מרקה / שורבָה, לחָמה, ג'אג', סלטת ח'דָרה, בטָאטָא מקלָה, רז, מעֶכְרוֹנָה, שניצל, כבאב, מִיָּה / מִיָּה בארְדָה
ארוחת ערב: חביתה, עגבניה, מלפפון, פלפל, בצל, חומוס, טחינה, טוסט	عشاء: بيضة مقلية, بندورة, خيار, فلفل, بصل, حمص, طحينة, توست	ע'שא: בִּידָה מקלָה, בַּנְדוֹרָה, ח'יָאר, פֶּלְפֶל, בֶּסֶל, חֶמְסֵ, טְחִינָה, תוֹסֵת

נחכי ערבי.

אָסמי סמיר ואנא מן עילת חכים.

אמ"י קאלת לאבוי : "אליום בנרוח ע- (א) למטעם. "בדנא נאפל (א) ליום פי מטעם שרק" פי יאפא". אסם (א) למטעם – "מטעם אבו יוסף".

קלנא מבסוטין כתיר. בנחב נאפל פי האדא (א) למטעם.

נחנא ג'וענין ועטשאנין.

קאל (אל) נאדל: "אהלן וסהלן! כיה (א) לחאל? שו בד"כם תאפלו ותשרבו (א) ליום?"

קאל אבוי: שו פיה ענדכם?

קאל (אל) נאדל: פיה משאוי (בשר על האש) וג'אג וסמכ כמאן, פיה בטאטא מקלגה ורז,

פיה כמאן סלטת מלפוף, סלטת פלפל וסלטת ג'זר. פיה כמאן חמס. ואכיד פיה ח'בז

קאל אח'וי יוסף: "אנא בחב" אאפל לחם ורז. בד"י אשרב עסיר ברתקאל."

קאלת אח'תי רינה : "בד"י אאפל סמכ ובטאטא, ובד"י אשרב למנאדה "

קאלו אבוי ואמ"י : "בדנא נאפל בס" חמס, סלטת ח'דרה ומכאבס. בדנא נשרב מי."

ואנא קלת: "בד"י אאפל (א) ליום לחם ובטאטא מקלגה בד"י אשרב עסיר לימון".

אפלנא, ובעד מא ח'לסנא דפע אבוי (א) לחסאב. מש ע'אלי...

אלאפל כאן זאכי. אנבסטנא כתיר מן (א) לאפל ומן (א) למשרובא.

כלמאת ג'דידה

מטעם- מסעדה

ג'ועאן- רעב

עטשאן- צמא

נאדל- מלצר

מכאבס - חמוצים

לחם- בשר

ג'אג- עוף

רז- אורז

סמכ- דגים

אנבסטנא- נהנינו

זאכי - טעים

6. ענו על השאלות בהתאם לטקסט

- שו אָסם (א) לְמַטְעַם? _____
- ויז (א) לְמַטְעַם? _____
- איש אָפּל סְמיר? _____
- איש אָפּל יוֹסֶף? _____
- איש אָפּל רינה? _____
- איש אָפּל אָם יוֹסֶף? _____
- פּיר פּאן (א) לְאָפּל? _____
- מין קאל: "בְּדִיש אָטְבַּח" (א) לְיוֹם"? _____
- אָבו יוֹסֶף וּמְרָתוֹ אָפּלוֹ לְחֶם? _____

7. תרגמו או אמרו בערבית

- אני רעב וצמא. _____
- אני רוצה לאכול בשר וסלט ירקות. _____
- האם אתה צמא? _____
- מה את רוצה לאכול? _____
- אני רוצה לשתות רק מים. _____
- אני רוצה לאכול דגים וציפס? _____
- איך היה האוכל? _____
- האם אתם מרוצים מהאוכל? _____
- במסעדה יש אוכל טעים. _____

8. משימת הערכה

- במשימת הערכה זו תצרו רב שיח בין המלצר לאורחים במסעדה.
- החליטו על שם המסעדה, אופייה ומהם המאכלים שתוכלו לאכול בה. החליטו מי יהיה המלצר ומי אורחי המסעדה.
- הכינו תפריט למסעדה בו תוכלו להשתמש במהלך השיח.
- הכינו שיח בין המשתתפים .
- הסריטו את עצמכם, שלחו את התוצר המוקלט להערכת המורה, והציגו את השיח לחבריכם בכיתה.

א(ל) סֵנֶע וְאַסְתָּאב (א) לְמֵהוּ – מקצועות ובעלי מלאכה

קישורים לחומרי העשרה:

[מצגת יחידת ההוראה מקצועות ובעלי המלאכה אתר](#)

[מפמר](#)

- הקניית אוצר מילים, חשיפה למשפטים ולטקסטים לצורך שיח בנושא עיסוקם של בני המשפחה המורחבת.

אוצר מילים: בעלי מקצוע

תרגומה	אופן כתיבתה בערבית	המילה
מוכר/ת	بيّاع/ة	בַּיַאע/ה
רופא/ה	دكتور/ة	דַּכְתּוֹר/ה
מאבטח/שומר	حارس	חַאָרַס
טייס/ת	طيار/ة	טַיַאָר/ה
מנהל/ת	مدير/ة	מַדִּיר/ה
מהנדס/ת	مهندس/ة	מְהַנְדָס/ה
פקיד/ת בנק	موظف/ة بنك	מוֹזַף/ת בַּנְּכ
עורך/ת דין	محامي/ة	מַחַאמִי/ה
מנהל/ת חשבונות	محاسب/ة	מַחַאסַב/ה
מוֹרָה/מוֹרָה	معلم/ة	מַעֲלָם/ה
מזכיר/ה	سكرتير/ة	סַכְרַתִּיר/ה
עקרת בית	ربة بيت	רַבַּת בֵּית
נהג/ת	شوفير/ة	שוֹפִיר/ה
שוטר/ת	شرطي/بوليسه	שַרְטִי/ה בוליס/ה

נלמד לספר במה עוסק כל
אחד מבני משפחתנו:

אבוי בִּישָׁתָּעֵל אבי (עובד) הוא.....	אָמִי בְּתִשְׁתַּעֵל אָמִי (עובדת) היא.....
נְשָׂרְטִי - שוטר	מַעֲלָמָה - מורה
מְדִיר בְּנֶכְ - מנהל בנק	מְרַבֵּה - מחנכת
מְנוֹדָף - פקיד	מְמַרְדֵּה פִי מְסַתְּשָׁפֵא - אחות בבית חולים
מְהַנְדָס - מהנדס	סְפָרְתִירָה - מזכירה
רְגֵל אַעְמָאל - איש עסקים	בִּנְאָעָה - מוכרת
עֲאָמֵל פִי מְסָנַע - פועל במפעל	מְדִירַת מְדָרְסָה - מנהלת בית ספר
מְחֲאָמִי - עורך דין	דְּכָתוֹרָה - רופאה
מְעֵלָם - מורה	חִ'בִירַת תְּגֵמִיל - קוסמטיקאית
סְאָחֵב מְחַל - בעל עסק	רְבֵת בֵּית - עקרת בית
דְּכֵאָנְגִי - בעל מכולת	עֲאָטְלָה עֵן (א) לְעֵמֵל - מובטלת
דְּכָתוֹר - רופא	חִנְאָטָה - תופרת
סְיִדְלִי - רוקח	סְיִדְלִיָּה - רוקחת
מְדַקֵּק חֲסֵאָבֵאָת - רואה חשבון	מְדַקֵּקַת חֲסֵאָבֵאָת - רואת חשבון
רְגֵל תְּכְנוֹלוֹגִיָּה חֲדִיתָה - איש היטק	מְנוֹנְפָה - פקידה
עֲאָטֵל עֵן (א) לְעֵמֵל - מובטל	מְחֲאָמִיָּה
מְקֵאוֹל - קבלן	נְשָׂרְטִיָּה

אַסְמִי רַאנִי, וְאֲנֵא מִן עֵילַת מְנֹסֹור. עֲמְרִי תְנַעֲשֵׁר סְנָה.

אֲנֵא סַאפְנָן מֵעַ עֵילַתִּי פִי מְדִינַת חֵיפֵא.

אַסְם אַבּוּי יוֹסֵף, וְהוּ״ רִגְלֵ אַעֲמַאל. הֲנֵ״ בִישְׁתַּעֲלֵל פִי מִפְתַּב פִי שְׂאֲרַע עֲבֵאס

רְקַם חֲמֻסָּה וְאַרְבַּעִין פִי חֵיפֵא. אֶלְמִפְתַּב מוֹגִ'וּד פִי (אַל) טַאפְק (אַ) לְחֵ'אַמְס.

אַסְם אֲמִ״ סְלֵמָא וְהִ״״ מְמַר־דָּה פִי מְסַתְּשָׁפֵא רְמַבֵּאם.

אַלִי תֵלֵאֵת אַחֵ'נֵאֵת וְאַחֵ' נֵאחֵד.

אַחֵ'וּי (אַ) לְקַבִּיר עֲמָרוּ חֵ'מְסָה וְעֲשָׂרִין סְנָה, וְהוּ״ סַאפְנָן פִי תֵל־אַבִּיב.

אַחֵ'וּי מְחֵאמִ״. הֲנֵ״ בִישְׁתַּעֲלֵל פִי (אַ) לְמַחְפְּמָה.

חֵ'נֵאֵתִי אֲזַעִיר מְנִ״, הֵן תֵלְמִיזֵאֵת פִי (אַ) לְמְדֻרְסָה. אַחֵ'תִי נוֹר תֵלְמִיזָּה פִי (אַל) ס־ף

(אַ) לְאוֹרֵל, וְאַחֵ'תִי יִסְמִין תֵלְמִיזָּה פִי (אַל) ס־ף (אַל) ר־אַבָּע.

כַּלְמַת גִּדְיָה

ח'ואת(אה'ואת)- אחיות

הוֹ- הוּ

תְלִמִיזֵאֵת- תלמידות

9. ענו על השאלות בהתאם לטקסט

- שו אַסְם עֵילַת רַאנִי?
- ויז סַאפְנָה עֵילַת מְנֹסֹור?
- קוֹ״שׁ עֲמָר אַחֵ' רַאנִי?
- אַפְם אַחֵ' וְאַחֵ'ת עֲנָד רַאנִי?
- שו בִישְׁתַּעֲלֵל רַאנִי?
- שו בִישְׁתַּעֲלֵל יוֹסֵף?
- שו בְּתִשְׁתַּעֲלֵל סְלֵמָא?

10. משימת הערכה

- משימה זו היא עבודת עמיתים.
- עליכם להכין שאלות לראיון בנושא אני ומשפחתי.
- יש לכלול שאלות על דמויות במשפחה, מקום מגוריהם, גילם, עיסוקם ועוד.
- כל תלמיד יראיין את רעהו.
- הסריטו את עצמכם, שלחו את התוצר המוקלט להערכת המורה, והציגו את השיח לחבריכם בכיתה.

אַלְאֶרְקָאָם - הַמְסַפְרִים

קישורים לחומרי העשרה:

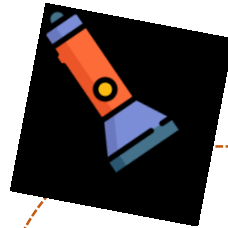
[מצגת יחידת ההוראה מקצועות ובעלי המלאכה אתר](#)

[מפמר](#)

- הקניית שמות המספרים מאחד עד 10.
- חשיפה והקנייה של צורת הזוגי
- חשיפה והקנייה של שילוב שם המספר
במשפט

אָסְמִי נִגְ'וֵה. עֶמְרִי תִלְאֲתִין סָנָה. אֲנָא סַאכְנָה פִי (אל)נִאָרָה. אֲנָא מְעֵל־מָה פִי
מְדַרְסָה אֲבַתְדַאֲיָה. אֲלִיּוֹם אֲנָא בְעֵלִים (א)לְאֻלְאֵד פִיָּה בְנִקּוּל (א)לְאַרְקָאָם
בְ(א)לְעֵרְבִי.

סָפֵר	0
נְאֲחַד	1
תְּנִין	2
תִּלְאֲתָה	3
אַרְבַּעָה	4
ח'מָסָה	5
סֵתָה	6
סִבְעָה	7
תִּמְאַנְיָה	8
תִּסְעָה	9
עֲשָׂרָה	10

- מספרים אחד ואחת בערבית מתנהגים כמו שם תואר ומופיעים אחרי השם (בדומה לעברית)
- ילד אחד- וילד נאחד.
- ילדה אחת- בנת נאחדה.

זמן תרבות....

קראו את הפתגם שלפניכם:

אֶלְאִיד וְאַחַדְהָא מֵא בְּתוֹקָף" - יד אחת לבדה
אינה יכולה למחוא כפיים
המסר: חשיבות שיתוף הפעולה.

11. הכינו תוצר המתייחס לפתגם והציגו אותו בכיתה.
(כרזה, מצגת, סיפור אישי המתקשר לפתגם, איור ועוד..)

צורת הזוגי

דְּפֶתֶר – מחברת אחת

דְּפֶתֶר בֵּין – שתי מחברות

צירה+ין

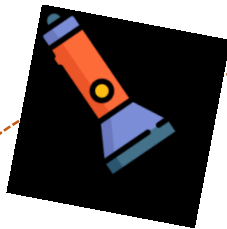
צורת היחיד

12. כתבו את משמעותן של המילים והפכו אותם לצורת זוגי.

זוגי	יחיד
א'קתינ- שתי אחיות	א'ק'ת- אחות
	אח'
	יום
	כְּתַאב
	סְנָה
	אֶסְבּוּעַ
	בֵּית
	מִקְלָמָה
	קֶלֶם

יחיד ורבים

פרוש	רבים	יחיד
עט/עטים	אקלאם	קלם
כסא/כסאות	פראסי	פראסי
דלת/דלתות	אבאב	באב
חלון/חלונות	שבאביכ	שבאכ
שנה/שנים	סנין	סנה
מחברת/מחברות	פאטר	פאטר
ספר/ספרים	כתב	כתאב
תלמיד/תלמידים	תלאמיז	תלמיז

- במספרים 3-10 קיימות שתי סדרות:
המסתיימת בהא. לדוגמא: תלאטה ללא הה"א לדוגמא: תלאת _____.
- הכלל: כאשר אחרי המספר מופיע השם הנמנה אנו נשתמש בסדרת המספרים ללא האות ה"א.
- (בין אם השם הוא בזכר או בנקבה. לדוגמא: ח'מס פאטר

13. התאימו את המשפט בערבית לתרגום בעברית

- יש לי תיק אחד.
- יש לי שני עטים בקלמר.
- בכיתה עשרה תלמידים.
- יש לך חמש מחברות?
- בביתי שתי דלתות.
- בביתי שלושה חלונות.
- ארבעה עטים על השולחן.
- הספרים האלו על (עלא) הכיסא.
- פי ביתי תלאת שבאביכ
- פי (אל) סֶף עֶשֶׂר תלאמיז.
- הדול (א) לְכַתֵּב עלא (א) לְכַרְסִי.
- ארבע אקלאם עלא (אל) טֶאֱוֶלָה.
- ענדי קלמין פי (אל) שֶׁנְטָה.
- ענדכ ס'מס דפאתר?
- ענדי שֶׁנְטָה ואסדה.
- פי ביתי באבין.

זמן תרבות....

קראו את הפתגם שלפניכם:

"עֲפֹר פִּי (א) לְאִיד וּלֹא עֲשֶׂרָה עֲלֵא (אל) שׁ"ג'רָה".
טוב ציפור אחת ביד מאשר עשר על העץ.

14. הכינו תוצר המתייחס לפתגם והציגו אותו בכיתה.
(כרזה, מצגת, סיפור אישי המתקשר לפתגם, איור ועוד..)

15. תרגמו את המשפטים הבאים לערבית
העזרו באוצר המילים בעמוד הבא.

- יש לי תיק. _____
- בתיק שלי שני קלמרים. _____
- בקלמר יש לי עפרון אחד וארבע עטים. _____
- בקלמר יש לי צבעים, שלושה מחקים וסרגל _____
- בתיק יש לי שש מחברות. _____
- המחברת האדומה היא מחברת לאנגלית _____
- יש לי שלוש מחברות לערבית. _____
- בתיק שלי שתי מחברות לחשבון. _____
- בתיק שלי שלושה ספרים. ספר חשבון, ספר מדעים וספר אנגלית. _____

מנאָדיע
ערבי' - ערבית
תאַריח' - היסטוריה
עלום - מדעים
קסאב - חשבון
אַנגליזי' - אנגלית
רנאַדע - ספורט
רנאַדיאַת - מתמטיקה

שוו פּי (א) לְמקלמָה?

קלם-עט
אַקלאם עטים
קלם רסאָע-עפרון
מסְטרה- סרגל
מחאַה-מחק
פּראָה- מחדד
אַלואן-צבעים
מקס" - מספריים
דבּק-דבּק

שוו פּי (אל) ש' נְטָה?

מקלמָה-קלמר
פּתאַב -ספר פּתב-ספרים
דפּתּר- מחברת דפּאַתּר- ספרים
ורקע-דף נייר

16. משימת הערכה

- ספרו על החפצים שיש לכם בתוך התיק.
- עליכם להשתמש באוצר מילים שלמדתם בנושא הצבעים והמספרים עד 10.
- לפני תחילת המשימה חזרו וקראו את הכללים לגבי שילוב שם המספר מ-אחד עד עשר במשפט. הוסיפו תמונות לתוצר שהכנתם.
- הקליטו את עצמכם, שלחו את התוצר המוקלט להערכת המורה, והציגו את השיח לחבריכם בכיתה.

אַלְמֵלְאָפֶס - הַבְּגָדִים

קישורים לחומרי העשרה:

[תעלם ותכלם – חנות הבגדים](#)

[מצגת יחידת הוראה- הבגדים אתר מפמר](#)

- הקניית אוצר מילים בנושא פרטי לבוש.
- חשיפה לתבניות משפט ולטקסטים בנושא.
- שילוב שמות תואר במשפט.

אוצר מילים: פריטי לבוש

תרגומה	אופן כתיבתה בערבית	המילה
מטפחת, של (צעיר)	منديل, شال	מנדיל, שאל
משקפיים	نظارات	נזאראת
צמיד	سوارَة, اسوار	סוארה, אסואר
שעון, שעה	*ساعة	סיעה
סנדלים	صندل	סנדל
שרשרת	سنبسال	סנסאל
גופייה	فانلة	פאנלה
שמלה	فستان	פסתאן
חולצה	قميص / بلوزة	קמיס / בלוזה
חגורה	قشاط / حزام	קשאט / חזאם
כפכף	شيشب	שכשב
נעלי בית	شحويطة	שחויטה
מטרייה, שמשייה	شمسية	שמסיה
חצאית	تنورة	תנורה

תרגומה	אופן כתיבתה בערבית	המילה
חליפה	بدلة / طقم	בדלה / טקם
נעליים (עם שרוך)	بوط	בוט
נעלי ספורט	بوط رياضية	בוט ריאדה
אני לובש / ת	لبس / لابس / لابسة	בלבס / לאבס / לאבסה
מכנסיים ארוכים / קצרים	بنطلون طويل / قصير	בנטלון טויל / קסיר
מגפיים	جزمة	גזמה
גרביים	جرايين, كلسات	גראיין, כלסאת
סוודר	جزاي	גראי
תלבושת אחידה	زيّ موحد	זיי מוסד
טבעת	خاتم	חאתם
כובע, כיפה	طقيّة	טקייה
מעיל	كبت / كبتود	כבט / כבטוד
נעל, נעליים	كندرة	כנדרה
הוא לבש, לבשתי	*لبس, لبست	לבס, לבסת
בגד ים	مايو	מאיו

אָסְמִי יִסְמִין. עֲמָרִי אַרְבַּעִין סָנָה. אֲנִי סֹאפְנָה פִּי עָפֵא. אֲנִי בִּלְאַעָה פִּי דָפְאָן
 (א) לְמֵלֶאבֶּס. אָסֶם (אל) דָּפְאָן: "מֶרְפֵּז (א) לְמֵלֶאבֶּס ו(א) לְפִנְדְּרָה."
 פִּי (אל) דָּפְאָן פִּיה מֵלֶאבֶּס וּפִנְאָדֶר לְלֵאטְפֵאל (לילדים) .
 שוּ פִּי (אל) דָּפְאָן?

טקנָה-כובע
 שְׂפִשְׁב- כפכף
 שְׁחִוִיטָה- נעלי בית
 סֵנְדֵל- סנדלים
 פִּנְדְּרָה- נעלים

בְּנֵטְלוֹן- מכנסיים
 קָמִיט / פְּלוֹזָה- חולצה, חולצה מכופתרת
 פֶּאנְלָה- גופיה
 מֵאִיו- בגד ים
 פֶּסְתָאן- שמלה
 תַּנְוִירָה- חצאית
 גִּרְאפִין-גרביים
 כַּבֹּות- מעיל

17. תרגמו את המשפטים הבאים לערבית

- יש לי חצאית בחנות _____
- הגופיה על המדף. _____
- זה בגד ים. _____
- קחי את החולצה! _____
- אני רוצה לקנות נעליים _____
- מה אתה רוצה לקנות? _____
- אלו מכנסיים ארוכים (טויל). _____

תארים נוספים:

ג'דיד- חדש	ג'דידה- חדשה
טויל-ארוך	טוילה- ארוכה
קסיר- קצר	קסירה- קצרה
חלו-יפה	חלנה- יפה

22. תרגמו את המשפטים הבאים לערבית

- זאת שמלה ארוכה בצבע שחור. _____
- כמה עולים המכנסיים הארוכות? _____
- יש לי בתיק מכנסיים קצרות וגופיה. _____
- יש לך בגד ים חדש? _____
- המעיל ארוך. _____

לַאבֶּס- לּוּבֵשׁ, לַאבְסָה- לּוּבֵשֶׁת

23. התחלקו לזוגות ושוחחו על פרטי הלבוש שלכם
(העזרו בדוגמאות שלפניכם)

גואב	סאאל
אנא לאבס בנטלון בלון אסוד וקמיס בלון אביד.	שו אנת לאבס?
אנא לאבסה פסתאן בלון אזרק ופנדרה בלון אביד.	שו אנת לאבסה?
לא מא ענדיש בנטלון בלון אהמר אינה ענדי בנטלון בלון אהמר	ענדכ בנטלון בלון אהמר?
מניסה	פיה (אל) תנורה?
אשתרית (אל) טקייה פי דפאן קריב מן ביתי.	וין אשתרית (אל) טקייה?

זמן תרבות....

קראו את הפתגם שלפניכם:

"אַנְתָּה ס'י"ט וְאַנָּה בְּלִבָּס"
אתה תתפור ואני אלבש.

28. הכינו תוצר המתייחס לפתגם והציגו אותו בכיתה.
(כרזה, מצגת, סיפור אישי המתקשר לפתגם, איור ועוד..)

אַלֶּאָלֹוּאֵן - הַצְּבָעִים

קישורים לחומרי העשרה:

[תעלם ותכלם – חנות הבגדים](#)

[מצגת יחידת הוראה- הבגדים אתר מפמר](#)

- הקניית שמות הצבעים בצורת זכר ובצורת נקבה.
- חשיפה לתבניות משפט ולטקסטים בנושא.
- שילוב שמות תואר במשפט.

אוצר מילים: הצבעים

תרגומה	אופן כתיבתה בערבית	המילה
לבן	*أبيض	אָבֵיִד
כחול	أزرق	אָזְרֵק
ירוק	أخضر	אָחְזֵר
אדום	أحمر	אָחְמֵר
שחור	*أسود	אָסוּד
צהוב	أصفر	אָסְפֵר
חום	بنّي	בְּנֵי
סגול	بنفسجي, ليلكي	בְּנִפְסַגִּי, לִילְכִי
כתום	برتقالي, بردقاني	בְּרִתְקַאֲלִי, בְּרִדְקַאֲנִי
מוזהב	ذهبي	דְּהַבִּי
ורוד	وردي / زهري	וִרְדִּי / זְהַרִּי
צבע, צבעים	لون, ألوان	לוֹן, אֲלוּאן
צבעוני	ملون	מְלוֹן
כהה	غامق	ע'אֲמֵק
בהיר	فاتح	פֶּאֲתַח
כסוף	فضي	פֶּדִי
שקוף	شفاف	שֶׁפֶּאֲף

נלמד לתאר את הבגדים על פי צבעם

תרגום	שמות הצבעים בערבית	
	זכר	נקבה
שחור/שחורה	אַסְנַד	סֻנְדָא
לבן/לבנה	אַבְיָד	בִּינְדָא
אדום/אדומה	אַחְמַר	חֻמְרָא
ירוק/ירוקה	אַחְ'יָר	ח'יָרָא
כחול/כחולה	אַזְרַק	זֻרְקָא
צהוב/צהובה	אַסְפֵר	סֻפְרָא
חום/חומה	בְּנֵי	בְּנֵיָה
אפור/אפורה	רַמְאָדִי	רַמְאָדִיָה
ורוד/ורודה	זִהְרִי	זִהְרִיָה
סגול/סגולה	לִילְכִי	לִילְכִיָה
כתום/כתומה	בְּרַתְקָאִלִי	בְּרַתְקָאִלִיָה
תכלת	סַמְאוּוִי	סַמְאוּוִיָה

18. תרגמו את הצרופים הבאים לערבית

- חולצה אדומה.
- שמלה שחורה
- בגד ים צהוב.
- כובע כחול
- מכנסיים לבנים
- גופיה ורודה.
- מעיל סגול.

נשתמש בתבניות משפט כי לספר על צבעו של חפץ

דוגמא: לון (א) לפסתאן אָסוּד **צבע השמלה שחור.**

לון (א) ל (חפץ) (צבע-זכר)

דוגמא: א (א) לבנטלון אָסוּד **המכנסיים שחורות**

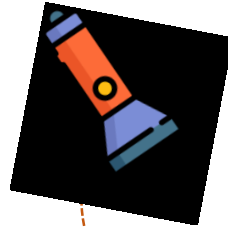
א ל (חפץ-זכר) (צבע-זכר)

דוגמא: א (ל) ט קָה חמראא **הכובע אדום .
(בערבית המילה כובע
בצורת נקבה).**

א ל (חפץ-נקבה) (צבע-נקבה)

דוגמא: פְּנֹדְרָה בְּלוֹן אַחְמֵר **נעליים בצבע אדום**

בְּלוֹן (חפץ) (צבע-זכר)

- המילה כנדרה בערבית צורת נקבה- משמעות נעל, נעליים
- בנטלון- מכנסיים בערבית צורת יחיד זכר.

הכינוי הרומז

- הכינוי הרומז: **האדא- זה האדי-זאת** הדול-אלו
- שם עצם המסתיים בה' הוא בדרך כלל בצורת נקבה. יש להשתמש בכינוי הרומז בערבית על פי שם-העצם שאחריו. לא תמיד יש התאמה בין העברית לערבית.

זה בגד- ים בצבע אדום.

דוגמא: האדא מאיו בלון
אחמר.

האדא (חפץ זכר) בלון (צבע-זכר).

זאת חולצה בצבע אדום

דוגמא: האדי בלוזה בלון
אחמר.

האדי (חפץ נקבה) בלון (צבע-זכר).

אלו מחברות בצבע אדום.

דוגמא: הדול דפאטר
בלון אחמר.

הדול (חפץ רבים) בלון (צבע-זכר).

הצבע תמיד ישאר בצורת זכר בגלל שהוא מתאר את המילה "לון"

20. כתבו משפטים בעזרת הטבלה. בחרו מילה מכל עמודה והרכיבו משפטים תרגמו את המשפטים הבאים לעברית.

			האדא
			האדי
		שם עצם-זכר	הדיל
<u>צבע (זכר)</u>	בלון	שם עצם- נקבה	ענדי
		שם עצם -רבים	פי ביתי
			פי שנטתי

21. תרגמו את המשפטים הבאים לעברית

• לֹון (אל) תנֹורה בְנִיִּי.

• א(ל) טְקִיָה סְפָרָא.

• אֶלְבִית אַחְמֵר.

• בֵיתִי בְלוֹן אַחְדֵר.

• עֲנְדִי שְנֵטָה בְלוֹן רִמְאֵדִי.

• פִי (א) לְמִקְלָמָה קֶלֶם בְלוֹן בְּרִתְקֵאלִי.

• פִי בֵיתִי פְרָסִי זֶהֲרִי.

• פִי בֵית סִידִי וְסִתִי ח'זֹאנָה פִידֵאָא.

• אֶלְבֵטִיח' אַחְמֵר וְאַחְדֵר.

• עֲנְדִי פְנֹדְרָה בְלוֹן לִלְפִי.

זמן תרבות....

קראו את הפתגם שלפניכם:

אלְקַרְשׁ (א) לְאֶבֶד בְּיַנְפֶּע פִּי יוֹם (א) לְאֶסוֹד,
כדאי לחסוך במשאבים ולנהוג בשיקול דעת בשימוש בהם.

19. הכינו תוצר המתייחס לפתגם והציגו אותו בכיתה.
(כרזה, מצגת, סיפור אישי המתקשר לפתגם, איור ועוד..)

פי דכאן (א) למלאבס

סמיר ומר"תו נור ראהו ע-תל-אביב עשאן ישתרו מלאבס.

דחלו (אל) דכ"אן.

סמיר: "מרחבא."

סאקב (אל) דכ"אן: "מרחבתין אהלן וסהלן, תפדלו."

סמיר: "בדנא נשתרי מלאבס."

סאקב (אל) דכ"אן: "תפדלו שו בדכ"פם?"

סמיר: "בד"י ג'קט אקמר למר"תי. ופסתאן חלו לבנתתי. ענדכ בנטלונאת? בד"י בנטלון

אסוד לאבני."

סאקב (אל) דכ"אן: "תעאל שוף. מא ענדיש פסתאן לבנתכ, בם פיה תנ"ורה ובלוזה."

סמיר: "בד"י (אל) תנורה (אל) ס"ודאא ו(א) לקמיס (א) לאבניד. שו ראיכ נור?"

נור: "האדי (אל) תנ"ורה חלו כתיר בם מא בד"יש בלוזה בלון אבניד. אקד' (א) לבלוזה

(א) לחמראא."

סאקב (אל) דכ"אן: "שו ראיכם? כיה האדא (א) לג'קט (א) לאקמר? חלו כתיר. מש

היכ? וענדי כמאן פסתאן מלונ ג'מיל. שו ראיכם?"

המשך....

נור: "אפיד חלו . מא בד"יש פסתאן , בם בד"י ג'קט אטול מן האדא."

סאחב (אל) דכ"אן : "פיה ג'קט טויל בלון אזרק. מאפיש ג'קט אחמר טויל."

נור: "טייב, ונין (א) לבנטלונאת? "

סאחב (אל) דכ"אן : "הון, אי" לון בתחב"י?"

נור: "בד"י האדא (א) לבנטלון (א) לאסוד."

סמיר: "טייב, חלסנא. קד"יש (א) לחסאב?"

סאחב (אל) דכ"אן : "אלג'קט – תמאנין שיקל, (אל) תנ"ורה ו(א) לקמיס- סת"ין שיקל

ו(א) לבנטלון ארבעין שיקל. כל" (א) לאואעי מיתין שיקל. פיה תנזילאת בם

(א) ליום. אדפעו בם מיה וח'מסין שיקל.

סמיר: חד' (א) למסארי!

סאחב (אל) דכ"אן : שפרן. עיד סעיד

סמיר ומרתו: כל" עאם ואנת בח'יר.

24. ענו על השאלות בהתאם
לטקסט

- ויין ראהו סמיר ומרתו? _____
- איש אשתרא סמיר לבנתו? _____
- איש אשתרא סמיר לאבנו? _____
- אי" לון (אל) תנ"ורה? _____
- אי" לון (א) לג'קט אלי אשתרת מרת סמיר? _____
- אי" לון (א) לקמיס? _____
- קנ"יש דפע סמיר לסאקב (אל) ד"כאן? _____
- קנ"יש (א) לבנטלון? _____
- ליש אשתרו סמיר ומרתו אנאעי? _____

25. תרגמו או אמרו בערבית

- אנחנו רוצים לקנות בגדים. _____
- אין שמלה לבנה בחנות. _____
- קחי את החולצה הלבנה והחצאית הכחולה. _____
- בחנות יש בגדים לכל ילד ולכל ילדה. _____
- אני רוצה ג'קט ארוך ולא ג'קט קצר. _____
- היום יש הנחות. _____
- קח את הכסף. _____
- החולצה הזאת עולה מאה שקל _____
- ברוכים הבאים לחנות. מה תרצו? _____

זמן תרבות....

קראו את הפתגם שלפניכם:

אַלְעֵאֱלִי רְחִיִם - הַיֶּקֶר הוּא הַזּוּל
כשאתה קונה דבר ערך, תוכל להנות ממנו תקופה ארוכה יותר, ולא
להחליפו כל פעם מחדש - דבר שיגרור הוצאות נוספות

26. הכינו תוצר המתייחס לפתגם והציגו אותו בכיתה.
(כרזה, מצגת, סיפור אישי המתקשר לפתגם, איור ועוד..)

27. משימת הערכה

- הכינו דו שיח בין המוכר לקונה בחנות בגדים.
- (אתם יכולים להיעזר בדו שיח בין המוכר לקונה בחנות הירקות)
- עליכם לשלב בתוצר את אוצר המילים שרכשתם- פרטי לבוש, צבעים ותארים נוספים.
- עצבו את התוצר כ"קומיקס".
- הקליטו את עצמכם, שלחו את התוצר המוקלט להערכת המורה, והציגו את השיח לחבריכם בכיתה.

במהלך השנה:

- הרחבתם את אוצר המילים ולמדתם לספר על עיסוקם של בני משפחתכם.
- הרחבתם את יכולת השיח שלכם לאחר שלמדתם את הצבעים ותארים נוספים בערבית.
- למדתם את שם המספר בערבית והתמקדם במספרים מאחד עד 10.
- תוך כדי רכשתם אוצר מילים נוסף: פרטי לבוש, פירות וירקות.
- התנסיתם בשיח בנושאים אלו.

פֶּלֶא (א) לאקתראם - כל הכבוד

קישורים להעשרה

יחידה	הקישור
הברכות	מצגת יחידת הברכות אתר מפמ"ר ברכות ונימוסים – תעלם ותכלם: שיר מברוכ אירוח בבית ערבי- תעלם ותכלם
	מצגת יחידת המשפחה אתר מפמר תעלם ותכלם- הכרות זאת משפחתי שיר המשפחה תעלם ותכלם המשפחה
הכרות ומשפחה	תעלם ותכלם- בעלי המקצועות והמלאכות
ביתי וחדרי	מצגת יחידת ההוראה ביתי באתר מפמר
המספרים	מצגת יחידת ההוראה המספרים- אתר מפמר

יחידה	הקישור
הצבעים	שיר הצבעים מצגת יחידת ההוראה הצבעים- אתר מפמר
בית הספר	מצגת יחידת ההוראה בית הספר- אתר מפמר חוברת פעילויות העשרה – בית הספר
מאכלים ומשקאות	שוק הירקות תעלם ותכלם-מאכלים ומשקאות תעלם ותכלם- בשוק הירקות מצגת יחידת הוראה מאכלים ומשקאות- אתר מפמר
הבגדים	תעלם ותכלם – חנות הבגדים מצגת יחידת הוראה- הבגדים אתר מפמר
מקצועות	מצגת יחידת ההוראה מקצועות ובעלי המלאכה אתר מפמר
קישורים כלליים	מילון: עברי – ערבי ערבי- לערבית מדוברת אתר מפמר לקט תשבצים מבוכי פתגמים

קישור
לקבצי שמע
של הטקסטים

בהצלחה בהמשך.